

DRAMSKA SKUPINA U OSNOVNOJ ŠKOLI

Snježana Čubrilo
Osnovna škola dr. Vinka Žganca
Zagreb

SAŽETAK: Tekst govori o iskustvu rada s dramskom skupinom u osnovnoj školi. Planiranje i programiranje rada provodi voditelj sam jer nije razrađeno ni u Nastavnom planu i programu kao ni u jednom drugom sličnom dokumentu. Ciljeve i zadatke ipak je nužno postaviti objedinjujući različite smjernice koje se danas nameću u dramskom radu s djecom. One proizlaze iz hrvatske metodičke literature o nastavi Hrvatskoga jezika, razvitka dramske pedagogije u svijetu i u nas i iz praktičnog iskustva školskog rada i života. Upravo u toj integraciji leže mnogobrojne vrijednosti dramske skupine kao izvannastavne aktivnosti.

Ključne riječi: ciljevi i zadaci dramske skupine, dramski rad, dramska pedagogija, proces dramskog rada i predstava kao konačni cilj, odnos nastave Hrvatskoga jezika i dramskog rada, dramska skupina za sve, vrijednosti LIDRANA.

SMJERNICE ZA PLANIRANJE I PROGRAMIRANJE RADA DRAMSKE SKUPINE

Prva skupina ciljeva i zadataka proizlazi iz, rekla bih, tradicionalne metodičke literature, uglavnom u okviru metodike Hrvatskoga jezika u osnovnoj i srednjoj školi. Ciljevi su oblikovani kao nastavak i proširivanje rada na dramskom (književnom) tekstu. Uvode se scenski zadaci kao što su zamišljanje scenografije, razumijevanje didaskalija, predočavanje likova, njihova govora, ponašanja i kretanja, uočavanje, tumačenje i stvaranje dramske radnje. Gledanje i posjećivanje kazališnih predstava, praćenje članaka i TV-emisija o dramskoj umjetnosti, usvajanje povijesnih činjenica o dramskoj književnosti i kazalištu, značajnim glumcima i redateljima također su navedeni kao neodvojivi sadržaji. U središtu istraživanja je dramski tekst i njegova scenska izvedba kao konačni cilj.

Razvoj europske i svjetske **dramske pedagogije**: skup metoda poučavanja i učenja koje se sustavno koriste dramskim izrazom kao čovjekovom sposobnošću kojom se služi tijekom sazrijevanja i odrastanja (skupina autora: Igram se, a učim) poglavito unazad nekoliko desetljeća, uzrokom je u mnogočemu drugačijeg promišljanja o ciljevima dramskog rada uopće. Zahvaljujući osnutku i djelovanju Hrvatskog centra za dramski odgoj (HCDO), vrijedna postignuća tog razvoja zaživjela su u Hrvatskoj u radu školskih dramskih skupina, ali i hrvatskih dječjih kazališta i drugih odgojno-obrazovnih ustanova. Kao osnovne svoje ciljeve HCDO navodi *promicanje, predstavljanje i istraživanje dramskog i kazališnog odgoja kao sastavnog dijela humanističkog odgoja; poticanje razvoja teorije i prakse koja ispituje povezanost drame, kazališta i odgoja; prikupljanje, prijenos i popularizaciju iskustva s područja dramskog i kazališnog odgoja u Hrvatskoj i inozemstvu* (www.hcdo.hr).

Dramska aktivnost postaje primjenjiva u različitim odgojno-obrazovnim, kulturnim, pa i nekim zdravstvenim ustanovama: dječjim kazalištima, školama, domovima, kulturnim centrima, vrtićima, igraonicama. Njome se bave učitelji, socijalni radnici, psiholozi, terapeuti, rehabilitatori, dramski pedagozi, kazališni umjetnici, studenti i odgajatelji.

Procesna drama i forum-kazalište dodatno razvijaju metodologiju nastajanja dramskih izričaja. Svakim korakom u procesu sudionici ostvaruju složene zadatke, osvještavaju probleme u dramskoj radnji, utječu na njezin tijek, raspravljaju i traže nova rješenja. Tematski se istražuju problemi i sukobi iz svakidašnjeg života, a ne dramski tekstovi.

Postavljanje dramskog književnog teksta na pozornicu, odnosno stvaranje predstave, nije više krajnji ili jedini cilj bavljenja dramskom aktivnošću. Ciljevi su brojniji, složeniji i usmjereni obogaćivanju iskustava, razvijanju društvenih sposobnosti i vještina, kreativnosti, jačanju samopouzdanja i osobnog izražavanja.

Treća skupina zadataka i ciljeva proizlazi iz specifičnosti života škole kao odgojno-obrazovne ustanove. U hrvatskom školskom sustavu dramski se odgoj ostvaruje u dramskoj skupini kao izvannastavna aktivnost. Nerijetko je to prednost jer se njome bave učitelji i učenici koji žele, a ne moraju, koji su skloni dramskom izražavanju, a često se dobrovoljno i spontano uključuju i drugi školski djelatnici, učitelji i roditelji.

Jedan od značajnijih ciljeva dramske skupine za većinu hrvatskih škola je sudjelovanje na LIDRANU, smotri učeničkog literarnog, dramskog i scenskog stvaralaštva. Propozicije koje dramska skupina mora

na ovoj smotri zadovoljiti, u mnogome su oblikovale i utjecale na program rada dramske skupine. One su se mijenjale pod utjecajem različitih promjena: razvitka dramskog odgoja u svijetu i u nas, ali i specifičnih mogućnosti i standarda hrvatskoga školstva. Sadašnjim propozicijama određene su moguće vrste izraza, književni i dramski ili autorski predlošci, odrednice za prosudbu, ograničen je broj sudionika u jednoj predstavi (najviše 10) kao i njezino trajanje (do 20 minuta, s preporukom da je 10 minuta za osnovnoškolsku predstavu optimalna duljina).

Iako ne jedini, vidimo da se kao krajnji cilj ipak nameće javna izvedba, predstava, bilo za publiku u školi (učenici, učitelji, roditelji) ili izvan nje (natjecanja, susreti, gostovanja).

Planiranje rada dramske skupine tako objedinjuje proširene zadatke i ciljeve iz nastavnog plana i programa za Hrvatski jezik, poznavanje različitih dramskih oblika, postupaka i tehnika iz dramske pedagogije, osnovne zakonitosti dramaturgije kao i osnove redateljskog postupka.

DRAMSKA SKUPINA I HRVATSKI JEZIK

Hrvatski jezik redovni je nastavni predmet, a dramski rad izvannastavna aktivnost. Za nastavu jezika planirano je 4 ili 5 sati tjedno, za dramsku skupinu najčešće 2 sata.

Sadržaji Hrvatskoga jezika propisani su i razrađeni Nastavnim planom i programom u kojima se precizno određuju ciljevi, zadaće i obrazovna postignuća. Iako su im mnogi ključni pojmovi zajednički, razrada sadržaja za dramsku skupinu uvjetovana je različitim drugim čimbenicima.

Teme povezane s dramskim i scenskim izrazom u predmetu Hrvatskoga jezika pojavljuju se u svim razredima osnovne i srednje škole. Ovdje govorimo o iskustvima u osnovnoj školi. Iako nisu velike, razlike u radu dramske skupine nižih i viših razreda postoje.

Najčešća je školska praksa da učiteljice/učitelji razredne nastave ostvaruju dramski rad s učenicima od prvog do četvrtog razreda. Mnogi od njih rade sa svim učenicima razrednog odjela pa se tako nastava (i to ne samo Hrvatskoga jezika) i slobodna aktivnost nadopunjuju, isprepliću i obogaćuju.

Ključni pojmovi u *Planu i programu za Hrvatski jezik od prvog do četvrtog razreda* su: lutkarski igrokaz i predstava, igrokaz, likovi – izgled i ponašanje, kazalište, stvaranje zajedničke priče, čitanje po ulogama,

basna i drugi. S učenicima se u dramskom radu uobličuju cjeloviti igrokazi temeljeni na pisanim tekstovima, basni, narodnoj književnosti, bajkama, dijalozima iz dječje književnosti, šaljivim pjesmama i drugim zanimljivim i primjerenim sadržajima. Teško je govoriti o svim kreativnim učincima koje postižu učitelji razredne nastave u našim školama. Ono što se može uočiti višegodišnjim praćenjem i sudjelovanjem na LIDRANU je dragocjenost lutkarskih predstava. Iako zastupljene u manjem broju, pokazuju zavidnu razinu poznavanja lutkarstva, suvremen i kreativan pristup izradi lutaka i njihovoj animaciji. Vrijedno je spomenuti animaciju jedne velike lutke s više animatora ili prilično složenu i tešku animaciju marionete, zanimljive stilizacije, animaciju običnih predmeta i drugo. (Preпустimo ipak ovu temu stručnjacima lutkarske dramske pedagogije.) Ne treba zaključiti da se takvim predstavama posvećuju samo učitelji i učenici razredne nastave ili da se oni bave isključivo lutkarskim izrazom.

U višim se razredima proširuju i uvode novi sadržaji, drugačija je vremenska i prostorna organizacija rada, članovi skupine su različite dobi i iz različitih odjela, a mijenja se i voditelj dramske skupine.

Od petog do osmog razreda mnogo je dramskih tema u Nastavnom planu i programu Hrvatskoga jezika. Za dramske tekstove navode se obrazovna postignuća na razini uočavanja i razlikovanja dijaloga, monologa, didaskalija te dramskih vrsta. Usvajaju se pojmovi scenografije, kostimografije, koreografije, glume, dok se neki scenski elementi kao izražajna kazališna sredstva (svjetlo, glazba i drugi) samo spominju, odnosno uočavaju u gledanju kazališne predstave kad je to moguće. Višu razinu uključenosti zahtijeva dramatizacija pripovjednog teksta i neki drugi sadržaji jezičnog izražavanja. Radi postizanja motivacije, kvalitetne učeničke interakcije, i konačno, uspješnijeg usvajanja znanja, učitelji pribjegavaju improvizacijama i raznim drugim, isključivo dramskim postupcima. Konkretni primjeri opisani su u nekim stručnim metodičkim člancima i radovima, a nedavno je izdana i knjiga (Lekić, K., Migliaccio-Čučak, N., Radetić-Ivetić, J., Stanić, D., Turkulin-Horvat, M., Vilić-Kolobarić, K., *Igram se, a učim*, HCDO, Zagreb, 2007.).

Odnos između jezične nastave i dramskog rada nije jednosmjernan. Ne poseže samo učitelj hrvatskoga jezika za dramskim postupcima u kreiranju nastavne jedinice. I voditelj dramske skupine poseže za nekim isključivo nastavnim sadržajima i metodama: osim književnih i dramskih tekstova tu su i jezični sadržaji, govorne vježbe, vježbe pisanja (drama-

tizacija, opis lika, zamišljanje i opisivanje scenografije, kostimografije i slično). A nerijetko su poticajne teme iz drugih nastavnih predmeta: Povijesti, Geografije, Vjeronauka, Glazbene i Likovne kulture. Tako se radom u dramskoj skupini omogućuje i ostvaruje kvalitetna integracija školskih sadržaja.

DRAMSKA SKUPINA ZA SVE UČENIKE

Rad dramske skupine obuhvaća upoznavanje i svladavanje osnovnih pravila scenskog ponašanja, dramskih postupaka i tehnika. Iako je na kraju nekog vremenskog perioda cilj stvoriti predstavu za javno izvođenje, to nije i najvažnije. Daleko je važnije dramsko iskustvo stečeno uvježbavanjem, igranjem, uopće sudjelovanjem u procesu nastajanja. A ono je dostupno svim učenicima. U praksi mnogih voditelja dramske skupine, pa tako i autorice članka, članom dramske skupine postaju svi zainteresirani učenici bez obzira na školski uspjeh ili nadarenost. Učenici s različitim poteškoćama u učenju i ponašanju rado se uključuju i dobrodošli su. Pravilnim pristupom i vođenjem dramskih aktivnosti učenici uspješno ostvaruju zadane ciljeve. Svi učenici, pa tako i oni manje ili vrlo slabo uspješni u nastavi, i oni povučeni, nesigurniji, tihi, ovdje postaju uspješni i nauče osloboditi se i izraziti svoje osjećaje. Rado prihvaćaju pravila, surađuju, otkrivaju i pokazuju svoje kreativne strane. Osjećaju da su ravnopravni svim sudionicima u dramskoj situaciji pa postaju sigurniji i samopouzdaniji. Mnogi od njih na javnim izvedbama dožive iskreni pljesak publike, bilo one malobrojnije u učionici ili mnogobrojne publike na školskoj priredbi. Nije rijetkost da onda postaju sigurniji i uspješniji u nastavi.

Vrijednost tehnika koje je razvila dramska pedagogija kao i nekih govornih vježba i metoda usmenog izražavanja razrađenih u pristupu nastavi Hrvatskoga jezika je u stvaranju mogućnosti i nadarenim učenicima da razviju i pokažu scensku kreativnost.

I naposljetku, opet o LIDRANU. Spomenuto je već da po propozicijama u predstavi ne može nastupati više od 10 učenika. A članova školske dramske skupine uvijek ima između 20 i 30. Voditelji dramskih skupina i dramski pedagozi ne slažu se s takvom odrednicom. Ona može dovesti do stvaranja neprimjerenog natjecateljskog ozračja unutar skupine. Opisana složenost ciljeva dramskoga rada upravo teži obrnutom: potpunoj uključenosti svih učenika koji žele raditi u dramskoj skupini. S

druge strane, i učenicima, i voditelju, i školi važan je nastup na LIDRANU. Kako to pomiriti? Iskustva su različita. Najčešće predstavu za LIDRANO pripremaju dugogodišnji članovi skupine ili se pripremaju dvije predstave. Svi članovi nastupaju na ostalim školskim i drugim priredbama.

Vratimo se LIDRANU i objasnimo zašto je školama važno sudjelovanje na toj manifestaciji. Ona je jedinstvena prilika za razmjenu i stjecanje iskustava: upoznavanje s radom drugih škola, uočavanje različitosti oblika i izvedbi scenskog nastupa, sudjelovanje u stvaranju ozračja podržavanja i prihvaćanja različitosti, stvaranju prijateljstva. Posebna je vrijednost okrugli stol – razgovor između izvođača i članova povjerenstva, stručnjaka s područja dramske pedagogije i dramske umjetnosti. Zapravo je riječ o kvalitetnom vrednovanju scenskih izvedbi i dramskog rada uopće. Ni u jednom drugom području izvannastavnih i nastavnih aktivnosti ne postoji takav oblik vrednovanja: javno govorenje o radu pojedinca i skupine, scenskim izražajnim sredstvima i jesu li ona dobro i kreativno upotrijebljena ili ne. Treba dobro razmisliti koliko rada stoji iza svake dramske skupine koja je spremna biti na taj način izložena kritikama i pohvalama.

To je dokaz za još jednu od mnogostrukih vrijednosti koje se ostvaruju ozbiljnim planiranjem i programiranjem rada školske dramske skupine.

PRIMJER: KAKO JE NASTALA JEDNA PREDSTAVA

Dramsko-scenska igra *Eto vraga skok na skok* nastala je 2006./07. godine kao rezultat školskog projekta *Kozari bok uz bok s hrvatskim piscima starijim*. Stvaranjem predstave spontano se ostvarila integracija školskih sadržaja iz Hrvatskoga jezika, Povijesti, Fizike i Likovne kulture.

Što je prethodilo?

Na satu hrvatskoga jezika članovi dramske skupine čitali su ulomak Senkerova dramskog teksta ZAGREBULJE (neki hrvatski pisci – M. J. Zagorka, A. G. Matoš, A. Šenoa i dr.) dolaze „s onoga svijeta” u današnji Zagreb i na svoj način komentiraju suvremenost. Zainteresirala ih je tema pa su u dramskom radu uslijedile improvizacije: učenicima je dodijeljen neki pisac ili neka druga važna osoba iz hrvatske povijesti o kojoj su morali doznati više; razrađivali su te likove zamišljajući njihove reakcije na situacije iz suvremenog života; trebalo je zatim osmisliti

mjesto radnje, dodati likove iz suvremenog života, razraditi i povezati dijelove radnje. Nastale scenske situacije se dalje razrađuju i bilježe kako bi se kasnije mogao zapisati tekst (dakle, najprije dramska aktivnost, a onda dramski tekst). Tako je nastala predstava *Eto vraga skok na skok*. Na županijskoj razini LIDRANA predstava je pohvaljena kao cjelovita, dramaturški opravdana, glumački dobro izvedena, tematski primjerena i zanimljiva.

Slijedi dio dramskog teksta:

Slika 3

Tanja: Mene je svega ovoga strah!

Linda: Nema te čega biti strah.

Tanja: Ali čaša se ipak micala! Znači da je nešto bilo!

Linda: Možda ju je micala Danica?

Tanja: Danica?! Pa ona nije bila za to!

Linda: A možda si ti?!

Tanja: Ja?! Pa vidiš da se bojim!

Duh Marije Jurić Zagorke: Vidiš, vidiš!

Linda: Što vidim?

Tanja: Pa da se bojim!

Linda: Ne moraš se bojati, nije ništa bilo!

Tanja: Je!

Linda: Nije!

Tanja: Pa je!

Linda: Nije!

Tanja: Je, vidiš da se čaša ipak micala...

Duh Marije Jurić Zagorke: (*Ne vidi se, samo se čuje*) No, no, puce, nemojte se svađati!

(*Linda sjedne smrznuta pogleda.*)

Tanja: (*Očigledno nije čula Zagorku.*) Linda! Što ti je? Nemoj me zezati! ... Ivana, teta Vanda... One znaju što treba napraviti! Ja idem po njih, a ti ostani tu. Nemoj se micati! (*Odlazi.*)

Slika 4

Zagorkin duh: (*Dođe iz pozadine.*) A, kaj je tebi bilo?

Linda: Tko si ti?

Zagorkin duh: Pa duh, zvali ste me, ne?

Linda: Dddduh? Koji duh?

Zagorkin duh: Pa Marija Jurić-Zagorka!

Linda: Tko?

Zagorkin duh: Ah, znala sam! Svi su me zaboravili! ... Grička vještica!

Linda: Ti si vještica?

Zagorkin duh: Ma ne vještica, k'o vještica, već knjiga! Napisala sam knjigu!

Linda: Aha! Marija...

Zagorkin duh: Aha!

Linda: ...Jurić...

Zagorkin duh: Aha!

Linda: ...Zagorka! (*Opet se zaustavi i ne zna što će, u strahu, šoku.*)

Zagorkin duh: Aha! Pa, ovaj, Ivanaaa...

Duh Ivane Brlić Mažuranić: (*Pojavljuje se iz pozadine.*) Da, draga?

Zagorkin duh: Viš, ova puca ovdje je jako uplašena. Pomozi joj nekako, molim te!

(*Duh Ivane Brlić Mažuranić oprezno prilazi Lindi i nježnim glasom sporo progovara.*)

Brlićkin duh: Ti sigurno znaš tko je šegrt Hlapić.

Linda: Ti si šegrt Hlapić?

Brlićkin duh: Ne, ja sam napisala tu knjigu.

Linda: Brlićka!

Brlićkin duh: (*pogleda prema Zagorki vidljivo zadovoljna jer ju je Linda brže prepoznala nego Zagorku.*): Aha!

Linda: (*Vrlo uznemirena, nekako bi htjela preuzeti stvari u svoje ruke, pokazati odlučnost.*) Ovo je sve samo san! Vas dvije ne postojite! Sad ću ja zaspati i kad se probudim, vas više neće biti!

(*Linda liježe, pokušava zaspati. Čuju se stihovi A. G. Matoša i Brlićkino pričanje. Linda pokriva uši rukama, neko vrijeme se pravi da ne čuje, a li onda ipak ustaje.*)

Linda: Vi ste još ovdje! Dva duha, u mojoj sobi!

Zagorkin duh: Zapravo, ne dva.

Brlićkin duh: Jedan, dva, pet... pet!

Linda: Pet!

Brlićkin duh: Gospon August!

Duh Augusta Šenoe: (*Pokazuje se i prilazi iz pozadine.*) Ljubim ruke, madam. Ljubim ruke, hm, gospodičnica...

Zagorkin duh: Nik!

Duh Nikole Tesle: Kako je teško biti zarobljen u vremenu i prostoru!

Linda: Struja! Vi ste onaj sa strujom i munjama?

Teslin duh: *(najprije nezadovoljan što ga tako nezgrapno opisuju, a onda kao da mu je svejedno, odmahuje rukom.)* Tesla, Nikola Tesla!

Brličkin duh: Gustav!

Duh A. G. Matoša: Evo mene, tu sam gdje su sve lijepe žene i ... pametni dečki! Ha!

Šenoin duh: Eto vraga skok na skok!

Matošev duh: Ha!

Linda: A tko ste vi?

Matošev duh: Mlačna noć... u selu lavež... kasan ćuk il' netopir!

Linda: Antun Gustav Matoš!

Matošev duh: Aha!

Linda: Vi ste duhovi?!

Duhovi: Aha!

Linda: U mojoj sobi!?

Duhovi: Aha!

Linda: Pa, iš, iš! Odlazite! Nestanite!

Duhovi: Ha, ha!

Brličkin duh: Ne možemo mi samo tako otići.

Šenoin duh: Gospodičnica, postoji jedan poseban, kako da kažem...

Teslin duh: Ritual. *(Tiho mrmlja.)* Samo mi još malo treba da otkrijem i razjasnim taj fenomen.

Šenoin duh: ...ritual za naš odlazak!

Linda: A kakav je to ritual?

Zagorkin duh: Ne znamo.

Linda: Kako ne znate?

Teslin duh: Pa to bi ti trebala znati. Ti si nas i pozvala ovamo.

Matošev duh: Ja sam mislio da želiš da ostanemo, ali ti to ipak ne želiš.

Zagorkin duh: Sigurno ne znaš? *(Duhovi zabrinuti.)*

Linda: Nemam pojma. Znači, vi ste duhovi. *(Pomalo je napušta strah i nemir, nečega se dosjetila.)* Imate li možda kakve moći?

Matošev duh: Nikakve, nekakve, svakakve, možda!

Linda: A, možda mi možete reći pitanja iz testa iz hrvatskog?

Duhovi: Mmmm! Ne.

Linda: A iz matematike?

(Duhovi pogledavaju u duh Nikole Tesle.)

Teslin duh: I da znam ne bih ti rekao. Kako to uopće možeš pitati? Radije ću ti pokazati matematiku. Da vidimo...

Linda: A ne, ne treba, hvala. A možete mi namjestiti da se svidim jednom dečku?

Matošev duh: Ah, ljubav je po srijedi. Da vidimo što bismo mogli učiniti. Možeš li nam ga opisati?

Linda: Skroz je zgodan, nabildan, ima cool crnu zurku, pirsing na nosu i na obrvi, ma skroz je cool. (*Zašuti iščekujući pozitivan odgovor.*) I, je l' vam se sviđa?

Zagorkin duh: (*Zbunjeno, kao da ništa nije razumjela.*) O, da, da! Sviđa nam se.

Brličkin duh: Da, baš je zgodan.

Matošev duh: Imaš li njegovu sliku?

Linda: Imam, imam, sad ću ja, idem po nju. (*Odlazi.*)

Slika 5

Brličkin duh: Jeste li čuli sve ove riječi? Kakav je to jezik? Zurku, pirsing, kul? kul?

Teslin duh: Mislim da kul znači dobro.

Šenoin duh: Ne, kolega. Ja mislim da kul znači kulturnan.

Brličkin duh: Auguste, kako to mislite?

Šenoin duh: Pa k-u-l-turan!

Matošev duh: Nije sad to važno. Najbolje je da mi curi što prije pomognemo i odemo.

Zagorkin duh: Mene još muči pitanje hrvatskoga jezika.

Matošev duh: Je, to je važno pitanje, ali sada nije vrijeme za to. Moramo naći načina da odemo odavde.

Šenoin duh: Kad vam kažem, to znači kulturnan.

Brličkin duh: To ne može biti. Kako, tako skraćena riječ?

Šenoin duh: Ne, ne...

(Duhovi se svađaju i više se ne zaustavljaju. Svatko tvrdi svoje. Kao da su zarobljeni u toj svojoj ljutnji. Nezadovoljni su nerazumijevanjem riječi. Ponašavaju ih i pokušavaju otkriti njihova značenja, ali bezuspješno.)

Slika 6

(Ulazi Linda. Pokazuje im fotografiju na mobitelu, ali duhovi je i ne primjećuju.)

Linda: Moram po tetu Vandu. (*Odlazi.*)

LITERATURA

- *Nastavni plan i program za osnovnu školu*, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Zagreb, 2006.
- Bančić, A., Gajić, Lj., Iveković, O., Krušić, V., Lugomer, V., Marijančić, I., Matković, A., Peruško, C., Šunić, K., *Ne raspravljaj, igrati!*, Priručnik forum-kazališta, HCDO, Zagreb, 2007.
- Lekić, K., Migliaccio-Čučak, N., Radetić-Ivetić, J., Stanić, D., Turkulin-Horvat, M., Vilić-Kolobarić, K., *Igram se, a učim*, HCDO, Zagreb, 2007.
- Gruić, I., *Prolaz u zamišljeni svijet*, Golden marketing, Zagreb, 2002.
- *Maštoplov – zbirka igrokaza za djecu i mlade*, Biblioteka Tirena, Zagreb, 2002.
- [http://\(www.hcdo.hr\)](http://www.hcdo.hr)

DRAMA GROUP IN PRIMARY SCHOOL

SUMMARY

Text is about the work experience with drama group in primary school. Planning and programming of the drama work is run by the drama group guide alone because the drama programme is not worked out in the school curriculum and programme or any other similar document. Nevertheless, it is important to set out goals and tasks considering different ways that are imposed in drama work with children. They derive from Croatian method-teaching literature about Croatian language teaching, development of drama pedagogy (teaching) in the world and in our country and from practical work and life experience at school. Precisely in that integration lie numerous values of drama group as additional teaching activity.

Key words: aims and tasks of drama group, drama work, drama pedagogy (teaching), drama work process and the performance as final goal, relation between Croatian language teaching and drama work, drama group for everybody, values of LIDRANO.

